

בבית המשפט העליון

רע"פ 4662/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: עבד אל רחים יאסין

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 23.6.2020 בתיק עפ"ג 8737-04-20 ועפ"ג 14578-04-20 שניתן על ידי כב' השופטים אבי לוי, ערן קוטון ואיל באומגרט ובקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר

בשם המבקש: עו"ד דוד ונטורה

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים א' לוי, ע' קוטון, א' באומגרט) בעפ"ג 8737-04-20 ובעפ"ג 14578-04-20, מיום 23.6.2020 בגדרו התקבל ערעור המשיבה על קולת העונש, ונדחה ערעור המבקש על חומרת העונש, שגזר בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת א' קנטור) בת"פ 1476-19-03.

רקע והליכים קודמים

1. על פי עובדות האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, עקב סכסוך כספי, במסגרתו סבר המבקש כי ה' ובני משפחתו חייבים לו כסף, הוא הגיע יחד עם אדם נוסף למספרה, בה שהה ה'. המבקש אחז חפץ הנחזה לנשק מסוג אם-16, ומשך את ה' מחולצתו, זרק אותו על ספה והיכה אותו, תוך ששאל מה עם הכסף שהוא חייב לו. בעל המספרה ואנשים נוספים הוציאו את המבקש אל מחוץ למספרה, שם הוא קילל את ה' ואת בעל המספרה ואמר לה' כי עליו לשלם לו את החוב עד ליום חמישי, תוך שנטל חפץ

חד מרכבו ונופף בו לכיוונו. לאחר מכן, המבקש והאדם הנוסף נסעו מהמקום. על פי עובדות האישומים השני והשלישי, ביום 17.2.2019, בסיום חקירתו של המבקש על ידי נ', חוקר משטרה, אמר המבקש לנ' כי ידוע לו מקום מגוריו וכי עליו להיזהר ממנו. בנוסף, ביום 15.2.2019, במהלך תשאול המבקש על ידי מ', קצין אח"מ בתחנת משטרה, אמר המבקש למ' כי כששתחרר ממאסר, ינקום במי שפגע בו וכי ירצח את מי שפגע בו. בגין כל המעשים, יוחסו למבקש עבירה של סחיטה בכוח לפי סעיף 427(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ושתי עבירות איומים לפי סעיף 192 לחוק.

המבקש הורשע, לאחר הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע העבירות שיוחסו לו כמפורט לעיל. בעקבות בקשת בא כוחו, בית המשפט הפנה את המבקש לממונה על עבודות השירות לשם קבלת חוות דעת, ולאחר הסרת התנגדותה של המשטרה, הוא נמצא מתאים לריצוי עבודות שירות.

2. בגזר דינו, עמד בית המשפט על הערכים שנפגעו ממעשיו של המבקש: ההגנה על שלמות הגוף, ביטחונו של הציבור ושלוות נפשו של הפרט, ועל כך שהמבקש היה מבצע יחיד של העבירות, כי לא נגרמו לה' חבלות באירוע, וכי נוכחות אנשים נוספים לא הרתיעה את המבקש מביצוע מעשיו. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות האיומים נע בין מאסר מותנה לבין מאסר לתקופה קצרה, וכי ביחס לעבירת הסחיטה בכוח המתחם נע בין מאסר לתקופה קצרה לבין 12 חודשי מאסר.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בית המשפט התייחס לכך שהמבקש הודה ולכך שה' סלח לו וחתם עמו על הסכם סולחה. מנגד, למבקש הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש, והוא לא ריצה עד כה מאסר בפועל. עוד הוסיף בית המשפט כי המבקש נמצא מתאים לעבודות שירות. לפיכך, קבע בית המשפט כי יש לגזור את העונש ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, ובפרט בראי הסולחה, ההודאה והחרטה של המבקש, והטיל על המבקש 8 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות שירות, ומאסר מותנה.

3. המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש וערעורה התקבל, ואילו ערעורו של המבקש על חומרת העונש נדחה. בית המשפט המחוזי קבע כי העונש שהוטל אינו יכול לעמוד, משעקרון ההלימה לא שוקלל בו כראוי, וכי יש להחמירו באופן מהותי, כך שיכלול רכיב משמעותי של כליאה. זאת, משהמבקש נהג באלימות כלפי הנסחט, כשברשותו חפץ הנחזה להיות רובה אם-16 וחפץ חד, ובהמשך איים על שני אנשי משטרה, כשבעברו רישום פלילי בגין עבירות אלימות; כי מדיניות הענישה בגין עבירת

הסחיטה בכוח היא מדיניות מחמירה, וכי נסיבות ביצוע המעשים חמורות, משנראה כי המעשה היה מתוכנן ולמבקש נלווה אדם נוסף; וכי במעשים טמון פוטנציאל לנזק ממשי. נוכח האמור, בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

אשר לעבירות האיומים, נקבע כי אף אירוע זה חמור, משהמבקש איים על חוקרי משטרה איומים קשים וחמורים, וכי הערכים המוגנים שנפגעו הם הצורך לשמור על חוקרי משטרה מפני איום או פגיעה, זכותם לשלוות נפש, זכותם למילוי תפקידם כשהם משוחררים מאיום או ניסיונות הפחדה, ערכי שלטון החוק והסדר הציבורי. בית המשפט המחוזי הדגיש כי מדיניות הענישה בעבירות איומים כלפי נציגי רשויות החוק היא מחמירה. אשר על כן, נקבע כי מתחם העונש ההולם שנקבע בבית משפט השלום אינו תואם את חומרת מעשי העבירה, משמדובר בשני מעשי איום קשים שבוצעו בפער זמן מהותי, ולכן נקבע שהמתחם נע בין 3 לבין 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

בהתחשב במתחמי העונש ההולם שנקבעו על ידו, קבע בית המשפט המחוזי כי התוצאה העונשית שנגזרה בבית משפט השלום "איננה יכולה לעמוד". ובהינתן מכלול נסיבות החומרא והקולא שפורטו, ובכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, ביטל בית המשפט את העונש שנקבע בגזר הדין, והטיל על המבקש 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, ומאסרים מותנים.

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי, ויחד עמה הגיש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

נימוקי הבקשה

4. אתייחס לעיקרי נימוקי הבקשה. המבקש סבור כי בקשתו מעלה עניין כללי ביחס לקביעת מתחם עונש הולם ולהתערבות ערכאת הערעור בענישה. לשיטתו, בית המשפט המחוזי טעה משהחמיר את עונשו בפער קיצוני מהעונש שנגזר בערכאה הדיונית; בית המשפט המחוזי טעה בקביעת מתחם הענישה, משקבע את תחתית המתחם על סמך מקרה חמור יותר מעניינו של המבקש; בית המשפט המחוזי לא מצא טעות בגזר דינו של בית משפט השלום, אלא בחן את התיק בראיה רחבה והתעלם מהנסיבות הספציפיות; למבקש ניתנה הבטחה עונשית בבית משפט השלום, משטרם הודאתו בביצוע העבירות, השופטת

אמרה כי מדובר ב"תיק לעבודות שירות", ולאחר הודאתו הפנתה אותו לממונה על עבודות השירות.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים חריגים, משיקולי צדק או בשל חשש שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 3695/20 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (22.6.2020)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות.

בקשת המבקש ממוקדת בעניינו הפרטני ואינה מעוררת כל שאלה בעלת חשיבות משפטית. הבקשה מופנית נגד חומרת עונשו של המבקש, עילה שככלל אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, למעט במקרים חריגים, בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה בעבירות דומות (רע"פ 4175/19 מועלם נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.7.2019)). בענייננו, העונש שהושת על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה במקרים דומים, וממילא אינו חורג במידה ניכרת באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי" (ראו והשוו: רע"פ 1729/07 עטאונה נ' מדינת ישראל (7.6.2007); ע"פ 3013/11 מטר נ' מדינת ישראל (1.2.2012)).

ככלל, אין בפער ענישה בין שתי הערכאות כשלעצמו, כדי להצדיק מתן רשות ערעור, ורק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, ובהן פער ענישה חריג במיוחד או נסיבות אנושיות ושיקומיות חריגות, עשוי פער ענישה להוות הצדקה לבחינת העונש "בגלגול שלישי" (רע"פ 5060/04 הגואל נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (24.2.2005); רע"פ 356/14 קפרוב נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (3.10.2017)). בבחינת ההצדקה למתן רשות ערעור, אין לבחון את הפער באופן מתמטי בלבד, אלא יש לבחון אותו בראי עקרונות יסוד אחרים במשפט הפלילי, ובפרט עקרון ההלימה. ככל שהעונש שהוטל בערכאה הדיונית נראה כשגוי, הוא אינו יכול לשמש כאמת מידה לבחינת ההצדקה למתן רשות ערעור. (רע"פ 4760/14 קיסלמן נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (7.5.2015)).

בענייננו, פער הענישה בין הערכאות אינו חריג באופן המצדיק מתן רשות ערעור. פסיקתו של בית המשפט המחוזי מנומקת וראויה, ובצדק נקבע כי העונש שהוטל על

המבקש בערכאה הדיונית אינו נותן משקל מספיק לעקרון ההלימה וכי אלמלא הייתה נמנעת ערכאת הערעור ממיצוי הדין, היה עונשו של המבקש חמור עוד יותר. בנוסף, בית המשפט המחוזי עמד על מכלול נסיבות ביצוע העבירות ועל החומרה היתרה העולה מהן, כמו גם על נסיבותיו של המבקש, ובהן נטילת אחריות, הודאתו, החרטה שהביע ועברו הפלילי. לכן, אין ממש אף בטענת המבקש כי בית המשפט המחוזי לא מצא טעות בגזר דינו של בית משפט השלום, ובחן את עניינו בראיה רחבה בלבד.

6. אשר לטענת המבקש בדבר הבטחה עונשית בדמות אמירתו של בית משפט השלום כי התיק מתאים לעבודות שירות, הרי שצוין על ידי בית המשפט השלום כי אין בשליחת המבקש לחוות דעת הממונה על עבודות השירות משום קביעת עמדה לגבי העונש שיוטל בסופו של דבר, וממילא הדבר נעשה בעקבות בקשת בא כוחו ולא ביוזמת בית המשפט (עמ' 4 להכרעת הדין). במהלך הדיונים, כב' השופטת א' קנטור אף הבהירה כי אין מדובר בהבטחה לעונש של עבודות שירות, אלא בית המשפט לא יפסול עבודות שירות כרף תחתון (עמ' 4 לפרוטוקול מיום 29.1.2020).

7. סוף דבר, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית, וממילא, נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע. המבקש יתייצב לריצוי עונשו בימ"ר קישון ביום 26.7.2020 עד השעה 08:30, כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ב בתמוז התש"ף (14.07.2020).

ש ו פ ט